

جواد عامری

وقتی آبی پروری و کشاورزی جایگزین قاچاق سوخت می شود

برکت خلیج فارس

متأسفانه

برخی از

جوانان

روستای ما

به خاطر

نبود شغل

به شهر

می روند و

کارگری

می کنند.

برخی

هم سر

از قاچاق

سوخت در

می آورند.

اما با

تسهیلاتی

که در

اختیار

اهالی روستا

قرار گرفت

۱۲ قایق

ماهیگیری

به روستای

ما اضافه

شد. در کنار

آن افراد

بیشتری

در پاک

کردن میگو

و حمل و

نقل ماهی

مشغول کار

شده اند.

این دریا آن

قدر بزرگ

و پربرکت

است که

می تواند به

همه نان

بدهد

ماه که به وسط آسمان می رسد قایق ماهیگیری نزدیک ساحل روستای «مسن» می شود و چند پسر جوان با سطل های بزرگی که به دست دارند سراغ قایق می روند. چند دقیقه بعد سرورگه کامیون پیدا می شود و چند کارگر به سرعت ماهی های متوتا را با سید بزرگی خالی می کنند و بعداز نمک زدن بار کامیون می کنند تا آماده خشک کردن شود. این جا همه سرگرم کار هستند. زنان روستا هم در حالی کردن ماهی کمک می کنند. برخی با نور گویی موبایل داخل سطل را نگاه می کنند تا به اندازه ماهی داخل آن بریزند.

چند سالی می شود برخی از جوانان استان هرمزگان که برای تأمین هزینه های زندگی سراغ سوخت بری و یا کارگری در شهر رفته بودند به روستا برگشته اند. می گویند با تسهیلاتی که بنیاد برکت در اختیار آنها قرار داده حالا برای خودشان کسب و کاری راه انداخته اند. برای خودشان صاحب قایق شده اند و خرج زندگی شان را از همین دریا تأمین می کنند. روستای مسن ۴۰ کیلومتری با شهر قشم فاصله دارد و صیادی از دو سال قبل با ورود تسهیلات گران بنیاد برکت رونق بیشتری گرفته است.

زنجیره آبی

نجیب جوان سبزه رویی است که کنار ساحل برای ما نحوه ماهیگیری در آب های دریای عمان و صید میگو در سواحل قشم را توضیح می دهد. مهندس دریا شیمی است اما وقتی فهمید جایی در پالایشگاه برای او نیست دل به دریا زد و ماهیگیر شد. حالا خودش قایق دارد و برای ۵ نفر اشتغالزایی کرده است. چهره آفتاب سوخته نجیب شباهت زیادی به همان جوانانی دارد که در جاده میناب به بندرعباس در سوار بر خودروهای سواری که پلاک های شان مخدوش شده با سرعت از کنار ما عبور می کنند. خودروهایی که بصب متحرک هستند و با اولین تصادف جهنمی از آتش جاده را فرما می گیرند. همان هایی که راننده ماشین در جاده میناب به بندرعباس به ما نشان می دهد و می گوید: «این ها

جوانانی هستند که به خاطر نبود شغل ثابت و پول زیادی که در قاچاق سوخت است سراغ این کار می آیند. با قرض وام ماشین می خرید و بعد از برداشتن صندلی عقب ماشین مشک مخصوص حمل سوخت قاچاق را در آن جاسازی می کنند. کیلومترها دورتر سوخت کارژوئل قاچاق را داخل این مشک ها می ریزند و با سرعت وحشتناکی پیچ و خم جاده را با الی می روند تا به ساحل برسند و سوخت قاچاق را به لنجی که نزدیک ساحل پهلو گرفته برسانند. در این استان است که با مرگ دلخراش همین جوانان در تصادف به پایان می رسد. چندی قبل یکی از همین ماشین ها در جاده میناب با خودرویی تصادف کرد و باعث مرگ ۶ عضو یک خانواده شد. آن قدر شدت انفجار و حجم آتش زیاد بود که سرنشین ها زنده زنده در آتش سوختند. اگر برای این جوانان شغل مناسبی باشد قطعاً کمتر شاهد حوادث تلخی مثل این در جاده ها هستیم.»

حالا نجیب با گرفتن تسهیلات شغل مناسبی برای خودش دست و پا کرده و چند نفر از هم سن و سال های خودش را هم مشغول به کار کرده است. اهل روستای زورینی جزیره قشم است، جایی که اسکله ندارد و او مجبور است قایقش را به روستای مسن بیاورد. نجیب مقبلی از روزهایی می گوید که زندگی اش با ماهی و میگوی دریایی متحول شد: «وقتی دانشگاه تمام شد می خواستم در پالایشگاه کار کنم اما نشد. اینجا اگر برای خودت قایق داشته باشی می توانی با ماهیگیری به درآمد برسی. من هم روی قایق یکی از دوستانم کار می کردم و مدتی بعد قایق خریدم. موتور قایق خراب بود و بعد از صید میگو و ماهی مجبور بودم آن ها را کنار ساحل به دلال ها بفروشم. بعد از آشنایی با بنیاد برکت ۱۰۰ میلیون تومان تسهیلات گرفتم و با خرید موتور قایق و دو دستگاه فریزر شیوه کار را عوض کردم. حالا ۵ نفر از جوانان روستای خودمان از دریا میگو صید می کنیم و در سواحل نزدیک دریای عمان هم با قلاب هرروز ۳۰۰ تا ۴۰۰ کیلو ماهی می گیریم. میگو و ماهی ها را در اختیار چند نفر از زنان و دختران روستا قرار می دهیم تا پاک کنند. بعد از آن در فریزر نگه می داریم و بعد از گرفتن سفارش از سراسر کشور آن ها را به دست مشتری می رسانیم. خدا را شکر مسیر زندگی من و چند نفر دیگر با همین ماهیگیری و صید میگو

تغییر کرد. الان میگو از ۲۵۰ هزار تا یک میلیون تومان فروخته می شود. متأسفانه برخی از جوانان روستای ما به خاطر نبود شغل به شهر می روند و کارگری می کنند. برخی هم سراز قاچاق سوخت درمی آورند. اما با تسهیلاتی که در اختیار اهالی روستا قرار گرفت ۱۲ قایق ماهیگیری به روستای ما اضافه شد.

در کنار آن افراد بیشتری در پاک کردن میگو و حمل و نقل ماهی مشغول به کار شده اند. این دریا آن قدر بزرگ و پربرکت است که می تواند به همه نان بدهد به شرطی که شرایط و حمایت لازم از اهالی این منطقه انجام شود. البته این کار سختی های خودش را هم دارد. خیلی از ماهیگیرها دیسک کمر دارند و متأسفانه بیمه درمانی ندارند و شغل ما هم جزو مشاغل سخت نیست.»

حرف های نجیب که تمام می شود قایق بعدی از راه می رسد. سبدهای پر از ماهی از درون قایق روی ساحل قرار می گیرند و یکی از جوانان روستا کیسه نمک را باز می کنند و روی آنها می ریزد. «راحله ایرانی» تسهیل گر بنیاد برکت در جزیره قشم آن ها را زیر نظر دارد و با دو نفر از صیادان درباره تسهیلاتی که قرار است در اختیارشان قرار گیرد صحبت می کند. می گوید

چهره این روستا از دو سال قبل با تسهیلاتی که در اختیار آن ها قرار گرفت عوض شد و امروز خیلی از اهالی به جای رفتن به شهر همین جا مشغول کار هستند: «جزیره قشم ۶۹ روستا و جمعیتی بالغ بر ۱۵۰ هزار نفر دارد. از اردیبهشت سال ۱۴۰۰ با شناسایی روستاهایی که ظرفیت اشتغالزایی دارند تسهیلاتی در زمینه صیادی، گردشگری، بومگردی و اقامتی در اختیارشان قرار گرفت و ۱۸ طرح به ثمر نشست. امروز با تسهیلات ۵۲ میلیارد تومانی برای هزاران نفر در روستاهای قشم اشتغالزایی انجام شده و نکته مهم اینکه روستاهایی که محرومیت بیشتری دارند تسهیلات بیشتری برای اشتغالزایی می گیرند. الان در روستای مسن جوانان با صید ماهی متوتا و خشک کردن، این ماهی ها را صادر می کنند و درآمد خوبی هم دارند.»

زنجیره سبز

جاده بندرعباس به سیرجان را برای دیدن قطب نانگی جنوب ایران پشت سر می گذاریم. در میانه راه تابلوی دهستان سیاهو ما را به باغ های بزرگ نانگی

چند سالی می شود برخی از جوانان استان هرمزگان که برای تأمین هزینه های زندگی سراغ قاچاق سوخت و یا کارگری در شهر رفته بودند به روستا برگشته اند. می گویند با تسهیلاتی که بنیاد برکت در اختیار آنها قرار داده برای خودشان صاحب قایق شده اند و خرج زندگی شان را از همین دریا تأمین می کنند.

سالی است باغداری می کنم و سال قبل با گرفتن تسهیلات ۱۵۰ میلیون تومانی آبیاری تحت فشار راه اندازی کردم. با میزان آبی که صرفه جویی شد سه دهم سطح زیر کشت را بالا بردم و خوشبختانه مشکلات کم آبی را حل کردم. اینجا ظرفیت دامپروری و پرورش شترمرغ هم دارد و اگر از جوانان حمایت شود مهاجرت معکوس می شود و خیلی از جوانانی که به امید پیدا کردن کار به شهر می روند دوباره به روستا برمی گردند.»

پارک زیست فناوری خلیج فارس این روزها با تولید محصولات دانش بنیان گام بزرگی در جهت کاهش واردات و خودکفایی کشور در محصولات مرتبط با غذای دریایی برداشته است. این را رضا ربیعی رئیس هیأت مدیره یکی از شرکت های دانش بنیان می گوید و از تولید ۷ محصول دانش بنیان خبر می دهد. او بخشی از تولیدات کشت و پرورش جلبک های دریایی را به ما نشان می دهد و می گوید: «سالانه ۶۰ تن کود جلبک مایع تولید می کنیم، چیزی که تا پیش از این وارد می شد و با مجوزهایی که از منطقه آزاد گرفتیم و حمایت های بنیاد برکت می خواهیم تولیدات مان را به ۴۰ تن در سال برسانیم.

۴۳ کشور در زمینه کشت و پرورش جلبک های دریایی فعالیت می کنند و بیش از ۲۵ میلیارد دلار درآمد کشت جلبک در جهان است ولی کشور ما متأسفانه تازه شروع کرده است. ۴۰۰ گونه جلبک در منطقه شناسایی شده و تلاش می کنیم با راه اندازی صنعت کشت و پرورش جلبک زمینه اشتغال بسیاری فراهم کنیم. با پرورش جلبک که در صنعت کشاورزی، باغ های مرکبات و مزارع و همچنین پزشکی و دندانپزشکی کاربرد زیادی دارد می توانیم برای خیلی ها اشتغالزایی کنیم.»

۱۴۵

میلیون تن

در راستای رسیدن به هدف تولید ۱۴۵ میلیون تن تا سال ۱۴۰۶، ما موظف هستیم روی کالاهای کشاورزی متمرکز استراتژیک حوزه کشتاوری متمرکز شویم. این کالاهای شامل گوشت سفید، گوشت قرمز، گندم، جو و دانه های سبزی تره، گندم، جو و دانه های روغنی هستند که به عنوان زنجیره سبز تعریف شده اند. ما در بنیاد برکت با توجه به نیازهای کشور در زمینه غذایی، دو «زنجیره سبز» را تعریف کردیم که «زنجیره آبی» و «زنجیره سبز» نام دارند. این کالاهای استراتژیک حوزه کشاورزی ما از طریق اجرای این طرح نزدیک به ۶ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری مستقیم انجام می دهیم و برآورد ما این است که با سرمایه گذاری که با مشارکت مردم انجام خواهد شد، این میزان به بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا خواهد کرد.

وی با اشاره به بحث زنجیره آبی و پرورش ماهیان گفت: پیش بینی می کنیم میزان تولیدات در این حوزه نزدیک ۳ درصد افزایش پیدا کند و نزدیک ۱۷ میلیون دلار هم افزایش صادرات در حوزه زنجیره آبی داشته باشیم.

مساله امنیت غذایی مساله درجه یک است، نباید از آن غفلت کرد. بیندین امروز در دنیا دیگر کاملاً واضح است که چقدر مهم است. یکی از منابع مهم در امنیت غذایی استفاده از ظرفیت دریا است. طی سال های گذشته گام های مهمی در اجرای طرح های مختلف و تبدیل دریا به مزرعه آب پروری برداشته شده است. در حاشیه بازدید خبرنگاران از

میزان استفاده از آبزیان در سبذ غذای خانوارها به ۳۱ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. گفت: در بحث زنجیره سفید با توجه به پتانسیلی که داریم و جزو سه کشور اصلی تولیدکننده آبزیان در خاورمیانه هستیم، این را به عنوان یکی از نقاط قوت جمهوری اسلامی ایران تلقی کردیم و سعی داریم تا در زنجیره آبی میزان تولیدات مان را از یک میلیون و دویست هزار تن به درحال حاضر وجود دارد، ارتقا دهیم.

مردعلی توضیح داد: در سال جاری نزدیک ۳۰ هزار طرح اشتغالزایی در حوزه زنجیره سبز و آبی انجام شده و از این طریق ۱۰۰ هزار فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم قرار

است، صورت بگیرد. ما از طریق اجرای این طرح نزدیک به ۶ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری مستقیم انجام خواهیم داد و برآورد ما این است که با سرمایه گذاری که با مشارکت مردم انجام خواهد شد، این میزان به بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا خواهد کرد.

وی با اشاره به بحث زنجیره آبی و پرورش ماهیان گفت: پیش بینی می کنیم میزان تولیدات در این حوزه نزدیک ۳ درصد افزایش پیدا کند و نزدیک ۱۷ میلیون دلار هم افزایش صادرات در حوزه زنجیره آبی داشته باشیم.

بر اساس پیش بینی فائو تا سال ۲۰۵۰ میزان استفاده از آبزیان در سبذ غذای خانوارها به ۳۱ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. در بحث زنجیره سفید با توجه به پتانسیلی که داریم و جزو سه کشور اصلی تولیدکننده آبزیان در خاورمیانه هستیم، این را به عنوان یکی از نقاط قوت جمهوری اسلامی ایران تلقی کردیم و سعی داریم تا در زنجیره آبی میزان تولیدات مان را از یک میلیون و دویست و هزار تنی که در حال حاضر وجود دارد، ارتقا بدهیم

